

Staten har første Prioritet i alle Ejendomme? Det vil simpelt hen sige, at Staten til syvende og sidst er Ejer af dem. Dette Princip er Grundvolden i Statssocialismen, men det forekommer mig, at hverken fra Jordejernes eller fra Statens Synspunkt kan dette Princip hævdes i sine Konsekvenser. At Jordejerne ikke paa nogen Maade kunne gaa ind paa et saadant Princip, forekommer mig saa klart. Og naar Jordejerne ikke ere gaaede til ligefrem at foreslaa Hartkornsafigtternes fuldstændige Afskaffelse — jeg taler her hovedsagelig om Statshartkornsskatterne — saa ligger Grunden ene og alene deri, at Valget til Landstinget er knyttet til disse Skatter, og man har ikke ønsket eller villet forrykke Valgretten til dette Ting. Derfor har man ønsket Skatterne overførte og ikke afskaffede. Men dette Princip om Hartkornsskatterne, som jeg her har fremhævet, og som er Grundlaget for Bygningen af dette Lovforslag, gør dette efter mit Skøn uantageligt for Jordejerne, man kan ikke gaa ind paa det. For mig er Spørgsmaalet ikke, om det enkelte Lovforslag medfører en lidt større eller lidt mindre Fordel for Sognene eller de private i Øjeblikket — det er en underordnet Ting — men det, der for mig staar som det, der bør eftertrages, det er, om det fører ind paa Baner, som ved Udviklingen i Tidens Løb — thi intet er evigt, ogsaa dette kommer en Gang til Revision — vil kunne føre til det Maal, som for os Jordejere staar som Maalet for vor Gerning, nemlig det, at det at eje Grund i Danmark, det være sig Bygrund eller Landgrund, bliver eftertrægtet, noget, som alle Borgerne ønske, og ikke som nu noget, der egentlig paa en vis Maade er offentlig Straf undergivet.

Jeg vil tillade mig endnu et Øjeblik at omtale Land- og Ligningsskatten. Der møde vi da Ejendomsskylden, som efter Lovforslaget udtrykkelig er en Afløser for Land- og Ligningsskatten. Men denne Ejendomsskyld til Staten er et rent Janushoved; den har to Ansigter, hvert Ansigt vender til sin Side og har sit Udtryk. Paa den ene Side er det en Afløser, som her staar for Land- og Ligningsskatten, men paa den anden Side er den et Ækvivalent

for Formue- og Indkomstskatten, som bliver paalagt alle andre. Naar den skal være et Ækvivalent for Formue- og Indkomstskatten, er det en Skat som enhver anden, den er bevægelig op og ned og kan ogsaa afskaffes. Men se vi hen til det Ansigt, der vender mod Land- og Ligningsskatten, saa vil det i Tidens Løb akkurat blive med denne Skat, som det er nu i Øjeblikket med Gammelskatten, at man vil kunne sige: Dette er en den faste Ejendom paahvilende Prioritet.

Gaar jeg dernæst over til det kommunale Lovforslag, møder jeg den samme Betragtning: Man fikserer Hartkornsskatten. Det er et Princip, som jeg finder særdeles rigtigt, at sige, at Hartkornsskatten ikke kan overstige en vis Grænse. Ganske vist staar der i Lovforslaget, at Hartkornsskatten godt maa være under denne Grænse, men det indfører ved Siden deraf en ny Skat paa et bredere Grundlag, en Ejendomsskyld, og denne Ejendomsskyld maa ikke virke, før Hartkornsskatten har naaet den Størrelse, som her er fastsat, 16 Kr. eller Gennemsnittet af de tre foran for Loven gaaende Aar. Ganske vist hørte jeg, at den højtærede Minister udtalte, at om det skulde være 16 Kr. eller et mindre Beløb, derom kunde man diskutere. Ja, ganske vist, men et Beløb maa det være, og det Beløb, som fikseres for Hartkornsskatten, fikseres gennem dette Lovforslag til altid at blive det højeste. Det er jo klart, at naar man efter den fikserede Hartkornsskat, og først efter den, lægger en anden Skat, som hviler paa et bredere Grundlag, og hvorigennem man faar flere Skatteydere med, saa vil den anden Skat blive brugt; selv om den for mangfoldige Kommuners Vedkommende ikke vil have nogen særlig Betydning, saa vil den dog blive brugt, og derved blive Hartkornsskatterne fikserede til det højeste Beløb, de maa være. Naar altsaa Lovforslaget udtaler, at man egentlig kunde sympatisere med at gaa rent bort fra Hartkornsskatterne, saa er det en Modsigelse at sige, at man vil bort fra dem, naar man paa samme Tid fikserer dem til et vist Beløb, under hvilket de ifølge den efterfølgende Skattnorm absolut ikke kunne komme. Og det er ogsaa Regeringens